

Tillitsramverk för Svensk e-legitimation

1. Bakgrund och syfte

Enligt förordningen (2010:1497) med instruktion för E-legitimationsnämnden ska nämnden stödja och samordna elektronisk identifiering och signering (e-legitimationer) i den offentliga förvaltningens e-tjänster.

Tillitsramverket för Svensk e-legitimation syftar till att etablera gemensamma krav för utfärdare av Svensk e-legitimation. Kraven är fördelade på olika skyddsklasser – tillitsnivåer – som svarar mot olika grader av teknisk och operationell säkerhet hos utfärdaren och olika grader av kontroll av att en person som tilldelas en elektronisk identitet verkligen är den han eller hon utger sig för att vara. Nivåindelningen motsvarar den som används i den internationella standarden ISO/IEC 29115.

Kraven i detta tillitsramverk gäller tillitsnivå 2 till 4, där nivå 4 svarar mot den högsta graden av skydd.

Kravuppfyllnad ska tolkas så att

- (a) om tillitsnivå inte anges ska kravet uppfyllas på samtliga nivåer, och
- (b) om tillitsnivå finns angiven, ska kravuppfyllnad ske på som lägst den aktuella nivån.

Krav som anges för en lägre nivå än den aktuella ska bortses från.

2. Organisation och styrning

Övergripande krav på verksamheten

- K2.1 Utfärdare av Svensk e-legitimation som inte är ett offentligt organ ska drivas som registrerad juridisk person samt teckna och vidmakthålla för verksamheten erforderliga försäkringar.
- K2.2 Utfärdare av Svensk e-legitimation ska ha en etablerad verksamhet, vara fullt operationell i alla delar som berörs i detta dokument, samt vara väl insatt i de juridiska krav som ställs på denne som utfärdare av Svensk e-legitimation.
- K2.3 Utfärdare av Svensk e-legitimation ska ha förmåga att bära risken för skadeståndsskyldighet samt förfoga över tillräckliga

ekonomiska medel för att kunna bedriva verksamheten i minst 1 år.

Informationssäkerhet

K2.4 Utfärdare av Svensk e-legitimation ska för de delar av verksamheten som berörs i tillitsramverket ha ett ledningssystem för informationssäkerhet (LIS) som i tillämpliga delar baseras på ISO/IEC 27001 eller motsvarande likvärdiga principer för ledning och styrning av informationssäkerhetsarbetet, innefattande bl.a. att:

- (a) Samtliga säkerhetskritiska administrativa och tekniska processer ska dokumenteras och vila på en formell grund, där roller, ansvar och befogenheter finns tydligt definierade.
- (b) Utfärdare av Svensk e-legitimation ska säkerställa att denne vid var tid har tillräckliga personella resurser till förfogande för att uppfylla sina åtaganden.
- (c) Utfärdare av Svensk e-legitimation ska inrätta en process för riskhantering som på ett ändamålsenligt sätt, kontinuerligt eller minst var tolfte månad, analyserar hot och sårbarheter i verksamheten, och som genom införande av säkerhetsåtgärder balanserar riskerna till acceptabla nivåer.
- (d) Utfärdare av Svensk e-legitimation ska inrätta en process för incidenthantering som systematiskt säkerställer kvaliteten i tjänsten, former för vidareberapportering och att lämpliga reaktiva och preventiva åtgärder vidtas för att lindra eller förhindra skada till följd av sådana händelser.
- (e) Utfärdare av Svensk e-legitimation ska upprätta och testa en kontinuitetsplan som tillgodoser verksamhetens tillgänglighetskrav genom en förmåga att återställa kritiska processer vid händelse av kris eller allvarliga incidenter.
- (f) Utfärdare av Svensk e-legitimation ska regelbundet utvärdera informationssäkerhetsskyddet och införa förbättringsåtgärder i ledningssystemet och säkerhetskontroller.

K2.5 Ledningssystemets omfattning och mognadsgrad

Nivå 4: Ledningssystemet för informationssäkerhet ska följa SS-ISO/IEC 27001:2006 eller därmed jämförbara internationella versioner av standarden, och inom avgränsningen för detta inkludera samtliga krav som ställs på utfärdare av Svensk e-legitimation.

Villkor för underleverantörer

K2.6 En utfärdare av Svensk e-legitimation som på annan part har lagt ut utförandet av en eller flera säkerhetskritiska processer, ska genom avtal definiera vilka kritiska processer som underleverantören är ansvarig för och vilka krav som är tillämpliga på dessa, samt tydliggöra avtalsförhållandet i utfärdardeklarationen.

Spårbarhet, gallring och handlingars bevarande

- K2.7 Utfärdare av Svensk e-legitimation ska bevara
- (a) ansökningshandlingar och handlingar som rör utlämnande, mottagande eller spär av e-legitimationer,
 - (b) avtal, policydokument och utfärdardeklarationer, och
 - (c) behandlingshistorik, dokumentation och övriga uppgifter som styrker efterlevnaden av de krav som ställs på utfärdare av Svensk e-legitimation, som möjliggör uppföljning och som visar att de säkerhetskritiska processerna och kontrollerna är införda och effektiva.
- K2.8 Tiden för bevarande ska inte understiga tio år och material ska kunna tas fram i läsbar form under hela denna tid, såvida inte krav på gallring påkallas från integritetssynpunkt och har stöd i lag eller annan författning.

Granskning och uppföljning

K2.9 Ledningssystemet för informationssäkerhet och efterlevnaden av samtliga de krav som ställs på utfärdare av Svensk e-legitimation ska under en treårsperiod vara föremål för internrevision, utförd av oberoende intern kontrollfunktion, såvida inte organisationens storlek eller annan försvarbar orsak motiverar att revision sker på annat sätt.

3. Fysisk, administrativ och personorienterad säkerhet

- K3.1 För verksamheten centrala delar ska skyddas fysiskt mot skada som följd av miljörelaterade händelser, otillåten åtkomst eller andra yttre störningar. Tillträdeskontroll ska tillämpas så att åtkomst till känsliga utrymmen är begränsad till behörig personal, att informationsbärande media förvaras och utmönstras på ett säkert sätt, samt att tillträde till dessa skyddade utrymmen kontinuerligt övervakas.
- K3.2 Innan en person antar någon av de roller som identifierats i enlighet med K2.4(a), och som är av särskild betydelse för säkerheten, ska utfärdaren av Svensk e-legitimation ha genomfört bakgrundskontroll i syfte att förvissa sig om att personen kan anses vara pålitlig samt att personen har de kvalifikationer och den utbildning som krävs för att på ett tillfredsställande, korrekt och säkert sätt utföra de arbetsuppgifter som följer av rollen.
- K3.3 Utfärdare ska ha rutiner som säkerställer att endast särskilt bemyndigad personal har åtkomst till de uppgifter som samlas in och bevaras i enlighet med K2.7.

4. Teknisk säkerhet

- K4.1 Utfärdare av Svensk e-legitimation ska säkerställa att de tekniska kontroller som finns införda är tillräckliga för att uppnå den skyddsnivå som bedöms nödvändig med hänsyn till verksamhetens art, omfattning och övriga omständigheter, och att dessa kontroller fungerar och är effektiva.
- K4.2 Kommunikation över allmänna telekommunikationsnät eller andra kommunikationslänkar som inte är fysiskt skyddade i enlighet med K3.1, ska begränsas och ömsesidigt identifieras med en styrka som minst motsvarar kraven för Svensk e-legitimation (för den aktuella nivån), samt skyddas mot insyn, manipulation och återuppspelning.
- K4.3 Känsligt kryptografiskt nyckelmateriel som används för att utfärda e-legitimationer, identifiera innehavare och ställa ut identitetintyg ska skyddas så att:
- (a) åtkomst begränsas, logiskt och fysiskt, till de roller och de tillämpningar som oundgängligen kräver det,

- (b) nyckelmaterialet aldrig lagras i klartext på beständigt lagringsmedia,
- (c) nyckelmaterialet skyddas när det inte är under användning, direkt eller indirekt, via kryptografisk hårdvarumodul med aktiva säkerhetsmekanismer som skyddar mot både fysiska och logiska försök att röja nyckelmaterialet,
- (d) säkerhetsmekanismerna för skydd av nyckelmateriäl är genomlysta och baserade på erkända och väletablerade standarder; och
- (e) **Nivå 3 och 4:** aktiveringsdata för skydd av nyckelmateriäl hanteras genom flerpersionkontroll.

K4.4 Utfärdare ska ha infört dokumenterade rutiner som säkerställer att erforderlig skyddsnivå i den berörda IT-miljön kan upprätthållas över tid och i samband med förändringar, innefattande ändamålsenlig beredskap för att möta förändrade risknivåer och inträffade incidenter.

5. Ansökan, identifiering och registrering

Information om villkor

- K5.1 Utfärdare av Svensk e-legitimation ska tillhandahålla uppgifter om avtal, villkor samt anknyttande uppgifter och eventuella begränsningar i användandet av tjänsten till anslutna användare, e-tjänsteleverantörer och andra som kan komma att förlita sig på utfärdarens tjänst.
- K5.2 En utfärdare av Svensk e-legitimation ska tydligt hänvisa till villkoren och utforma rutinerna så att villkoren kommer sökanden tillhanda innan denne undertecknar eller annars ingår avtal med utfärdaren.
- K5.3 Utfärdare av Svensk e-legitimation ska tillhandahålla en utfärdardeklaration som innefattar:
- (a) utfärdarens identitet och kontaktuppgifter,
 - (b) översiktliga beskrivningar av de tjänster och lösningar som utfärdaren tillhandahåller, innefattande tillämpade metoder för utgivning, spär och avveckling,

- (c) villkor förknippade med den tillhandahållna tjänsten, inbefattande användarens skyldigheter att skydda sin elektroniska identitet, utfärdarens skyldigheter och ansvar, eventuella utfästa garantier och utlovad tillgänglighet,
- (d) information om behandling av personuppgifter, och på vilket sätt detta sker, samt
- (e) tillvägagångssätt för att ändra utfärdardeklarationen, villkor eller andra förutsättningar för den tillhandahållna tjänsten.

K5.4 **Nivå 3 och 4:** Utfärdare av Svensk e-legitimation ska på begäran, av E-legitimationsnämnden eller annan avtalspart med berättigat intresse, lämna uppgifter om hur verksamheten ägs och styrs.

K5.5 En utfärdare av Svensk e-legitimation som upphör med sin verksamhet ska informera sina användare och E-legitimationsnämnden. Utfärdaren ska hålla arkiverat material tillgängligt i enlighet med K2.7 och K2.8.

Ansökan

K5.6 Svensk e-legitimation får utfärdas endast på begäran av sökanden eller genom annat likvärdigt acceptförfarande, och först efter att sökanden uppmärksammas om på vilka villkor utfärdande sker samt vilket ansvar som kommer att komma vila på denne.

Utgivning av e-legitimation som ersätter eller kompletterar en av samma utfärdare tidigare utgiven giltig eller nyligen spärrad e-legitimationshandling, får dock ske utan det föregås av ett sådant ansökningsförfarande.

K5.7 En ansökan om Svensk e-legitimation ska knytas till personnummer eller samordningsnummer, samt de uppgifter som i övrigt är nödvändiga för att utfärdaren av Svensk e-legitimation ska kunna tillhandahålla sådan e-legitimation.

Fastställande av sökandens identitet

K5.8 Utfärdare av Svensk e-legitimation ska kontrollera att uppgifterna knutna till ansökan är fullständiga och stämmer överens med uppgifter som finns registrerade i ett officiellt register.

K5.9 Om uppgifter som ska kontrolleras i ett officiellt register är sekretessmarkerade (s.k. skyddad identitet) får nödvändiga kontroller göras på annat likvärdigt sätt.

K5.10 Identifiering av sökanden vid personligt besök

Utfärdare av Svensk e-legitimation ska kontrollera sökandens identitet vid ett personligt besök, på likvärdigt sätt som vid utgivning av en fullgod identitetshandling.

K5.11 Identifiering av sökanden på distans

Nivå 2: Utfärdare av Svensk e-legitimation som identifierar sökanden på distans, ska identifiera sökanden genom att tillhandahålla e-legitimationshandlingen i enlighet med K6.6 Nivå 2.

Nivå 3: Utfärdare av Svensk e-legitimation som redan har identifierat sökanden i en relation som rör ekonomiskt eller rättsligt betydelsefulla mellanhavanden och där sökanden kan identifieras på distans på annat tillförlitligt sätt likvärdigt med Svensk e-legitimation Nivå 3, får använda detta sätt för att fastställa sökandens identitet.

Nivå 4: Ej tillämpligt.

K5.12 Identifiering grundad på Svensk e-legitimation

Nivå 3: En utfärdare av Svensk e-legitimation får, utöver vad som angetts i K5.11 Nivå 3, även identifiera sökanden på distans med annan Svensk e-legitimation av minst tillitsnivå 3, om denne med uttryckligt stöd i särskilt förlitandeavtal kan lägga sådan identifiering till grund för utfärdande av en ny e-legitimation.

Nivå 4: Ej tillämpligt.

Registrering

K5.13 Utfärdare av Svensk e-legitimation ska, med beaktande av tillämpliga regler för persondataskydd, föra register över anslutna

användare och de tilldelade elektroniska legitimationshandlingarna, och hålla detta register aktuellt.

6. Utfärdande och spärr av e-legitimation

Utformning av tekniska hjälpmedel

K6.1 Tekniska hjälpmedel

Nivå 2: Tekniska hjälpmedel för elektronisk identifiering genom Svensk e-legitimation, ska utformas så att en eller flera personliga koder knyts till användaren, som användaren sedan ska bruka för att styrka sin identitet.

Nivå 3: Tekniska hjälpmedel för elektronisk identifiering genom Svensk e-legitimation, ska utformas enligt sådan tvåfaktorsprincip att en del består i elektroniskt lagrad information som användaren ska inneha, och en del i det som användaren ska bruka för att aktivera e-legitimationen.

Nivå 4: Tekniska hjälpmedel för elektronisk identifiering genom Svensk e-legitimation, ska utformas enligt sådan tvåfaktorsprincip att en del består i en personlig säkerhetsmodul som användaren ska inneha, och en del i det som användaren ska bruka för att aktivera säkerhetsmodulen.

K6.2 Aktiveringsmekanismen och personlig kod ska utformas så att det är osannolikt att en utomstående kan forcera skyddet, ens på maskinell väg.

K6.3 Användare av Svensk e-legitimation ska inom e-legitimationens giltighetstid, utan kostnad, och utan väsentliga olägenheter, skyndsamt kunna erhålla en ny personlig kod som uppfyller kraven i K6.2. Om e-legitimationen är utformad på sådant sätt att personlig kod inte kan bytas, ska användare istället, under samma förutsättningar, skyndsamt kunna erhålla en ny e-legitimation med ny personlig kod som via ett spärrförfarande ersätter den föregående.

K6.4 Utfärdare av Svensk e-legitimation ska säkerställa att varje användare knyts till en unik elektronisk identitet som är entydigt kopplad till den tillhandahållna e-legitimationshandlingen.

- K6.5 Giltighetstiden för utfärdade e-legitimationer ska begränsas med hänsyn till e-legitimationshandlingens säkerhetsegenskaper och riskerna för missbruk. E-legitimationens giltighetstid får vara högst 5 år.

Tillhandahållande av e-legitimationshandling

- K6.6 Tillhandahållande på distans

Nivå 2: En utfärdare av Svensk e-legitimation ska tillhandahålla e-legitimationshandlingen på ett sätt som bekräftar kontaktuppgifter förda i officiellt register.

Nivå 3: En utfärdare av Svensk e-legitimation som tillhandahåller e-legitimation via elektroniskt förfarande som är förenligt med K5.11 Nivå 3 eller K5.12 Nivå 3 ska vid nyutgivning, separat och säkerhetsmässigt oberoende från tillhandahållandet, säkerställa att användaren informeras om att sådan e-legitimationshandling har överlämnats, eller genom andra åtgärder säkerställa motsvarande grad av kontroll över att denne uppmärksammas vid risk för identitetsstöld i samband med tillhandahållandet.

Nivå 4: ej tillämpligt.

- K6.7 Tillhandahållande vid personligt besök

En utfärdare av Svensk e-legitimation ska, vid personligt besök och efter utförd identitetskontroll i enlighet med K5.10, tillhandahålla den elektroniska legitimationshandlingen mot undertecknad kvittens, och ska vidare tillhandahålla den del som användaren ska bruka för att aktivera e-legitimationen separat och säkerhetsmässigt oberoende från tillhandahållandet av e-legitimationshandlingen, på basis av kontaktuppgifter förda i officiellt register eller andra uppgifter av motsvarande trovärdighetsgrad.

Spärrtjänst

- K6.8 Utfärdare av Svensk e-legitimation ska tillhandahålla en spärrtjänst med god tillgänglighet där användaren kan spärra sin e-legitimation.

K6.9 Utfärdare av Svensk e-legitimation ska skyndsamt och på ett säkert sätt behandla och effektuera spärrbegäran, och vidta sådana åtgärder för att förhindra systematiskt missbruk av spärrtjänsten, eller andra sådana avsiktliga handlingar som leder till omfattande spärr av elektroniska legitimationshandlingar.

7. Kontroll av elektronisk identitet och utställande av identitetsintyg

Utfärdare av Svensk e-legitimation som tillhandahåller tjänst för utställande av identitetsintyg till förlitande e-tjänster, ska även efterleva bestämmelserna K7.1 till K7.4:

K7.1 Utfärdare av Svensk e-legitimation ska säkerställa att denna tjänst har god tillgänglighet samt att utlämnande av identitetsintyg föregås av en tillförlitlig kontroll av den angivna elektroniska identiteten och den elektroniska legitimationshandlingens giltighet.

Nivå 4: Intygen ska innefatta en referens till kryptografiskt nyckelmaterial som utfärdaren verifierat att innehavaren har kontroll över.

K7.2 Lämna identitetsintyg ska vara giltiga endast så länge som det krävs för att användaren ska få tillgång till den efterfrågade e-tjänsten, samt skyddas så att informationen endast är läsbar för den avsedda mottagaren och att den som tar emot intyget kan kontrollera att mottagna intyg är äkta.

K7.3 Utfärdare av Svensk e-legitimation ska säkerställa att tekniska säkerhetskontroller införts vid kontroll av elektronisk identitet och vid utställande av identitetsintyg, så att det är osannolikt att utomstående genom gissning, avlyssning, återuppspelning eller manipulation av kommunikation kan forcera skyddsmekanismerna.

K7.4 Identifierade användares anslutningar mot intygsutgivningstjänsten ska tidsbegränsas, varefter en ny identifiering av användaren ska ske i enlighet med K7.1.
